

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Εθνικόν και Καποδιστριακόν
Πανεπιστήμιον Αθηνών

— ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΟ 1837 —

Εορτασμός της 25^{ης} Μαρτίου 1821

Αθήνα, 24 Μαρτίου 2021

Προσφώνηση από τον Πρύτανη Καθηγητή Μ.-Α. Δημόπουλο

Κυρίες και κύριοι,

Το 1838, οκτώ χρόνια μετά την ίδρυση του νέου Ελληνικού Κράτους και ένα μόλις έτος μετά την ίδρυση του Πανεπιστημίου Αθηνών, η Ελλάς εορτάζει επισήμως την Ανεξαρτησία της και καθιερώνει τον επίσημο εορτασμό της 25^{ης} Μαρτίου.

Στην Αθήνα, οι εορτασμοί οργανώθηκαν με κάθε επισημότητα και με την παρουσία των μεγάλων αγωνιστών μας, του ***Κολοκοτρώνη***, του ***Κανάρη***, του ***Μακρυγιάννη***, του ***Κουντουριώτη***, του ***Κριεζή***.

Έτσι για 1^η φορά οι αγωνιστές και η πολιτειακή ηγεσία, μαζί με χιλιάδες Λαού στους δρόμους και τις πλατείες γιόρταζαν τη μεγάλη Εθνική Επέτειο, καθιερώνοντας μια παράδοση, που και **σήμερα εμείς όλοι μαζί γινόμαστε φορείς της.**

Το Πανεπιστήμιο Αθηνών, λοιπόν, είχε και αυτό από πολύ νωρίς αρχίσει να εορτάζει την 25^η Μαρτίου.

Χαρακτηριστικό, επίσης, αυτού του εορτασμού είναι ότι κάθε φορά ο κύριος ομιλητής επιλέγει να αναπτύξει το θέμα του, εστιάζοντας σε μια διαφορετική πτυχή της Παλιγγενεσίας: έτσι **έχει συγκροτηθεί πλέον ένα σώμα επιστημονικών ομιλιών με εξόχως ενδιαφέρουσα θεματολογία!**

Με τον τρόπο αυτόν τιμάται πολύπλευρα ο Αγώνας από το πρώτο Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα της Χώρας μας.

Όμως, όπως συμβαίνει με κάθε σημαντική επέτειο, τα 200 χρόνια από την έναρξη της Επανάστασης του 1821 αποτελούν μια εξαιρετική αφορμή για ερευνητικές επαναπροσεγγίσεις αλλά και τη διεύρυνση της γνώσης γύρω από το μείζον αυτό γεγονός. Ξεπερνώντας τα εθνικά σύνορα, η επέτειος μάς επιτρέπει να αναλογιστούμε την ελληνική εμπειρία στο πλαίσιο εκείνης της κρίσιμης περιόδου

πολιτικής και κοινωνικής αναταραχής και ιδεολογικών αλλαγών που έχει χαρακτηριστεί στη διεθνή ιστοριογραφία ως «Εποχή των Επαναστάσεων» (1776-1848).

Η Ελληνική Επανάσταση υπήρξε ένα καθοριστικής σημασίας γεγονός μετά την ήττα της Γαλλικής Επανάστασης και τη διεθνή καταστολή των φιλελεύθερων κινημάτων. Το ξέσπασμά της λειτούργησε ως **μια μοναδική υπόμνηση της αξίας του αγώνα για την ελευθερία και συνέβαλε καίρια στην αναβίωση και τη διάχυση των δημοκρατικών ιδεών σε όλο τον κόσμο.**

Η Ελλάδα αποτέλεσε το πρώτο μοντέρνο εθνικό κράτος στη Νοτιοανατολική Ευρώπη και την Ανατολική Μεσόγειο, επηρεάζοντας τα επαναστατικά και ιδεολογικά κινήματα που εκδηλώθηκαν μεταξύ των λαών της περιοχής.

Σε αυτό το πλαίσιο και τιμώντας την επέτειο, το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών διοργάνωσε πριν από λίγες ημέρες το διεθνές επιστημονικό συνέδριο με θέμα: *Η Ελληνική Επανάσταση στην Εποχή των Επαναστάσεων (1776-1848) Επαναξιολογήσεις και Συγκρίσεις.*

Στόχος ήταν η επαναξιολόγηση της ελληνικής επαναστατικής εμπειρίας και η σύγκρισή της με άλλα αντίστοιχα ευρωπαϊκά κινήματα εκείνης της περιόδου.

Τα πρακτικά του συνεδρίου στην αγγλική γλώσσα θα κυκλοφορήσουν εντός του 2021, από τον διεθνή εκδοτικό οίκο Routledge.

Το Πανεπιστήμιό μας έχει αναλάβει συστηματικές πρωτοβουλίες για να τιμήσει τη σημερινή επέτειο με συνέδρια, διαλέξεις, εκδόσεις, ερευνητικά προγράμματα, εκθέσεις και καλλιτεχνικά δρώμενα, συμβάλλοντας παράλληλα και στον διάλογο για την πορεία του ελληνικού κράτους από τις αρχές του 19ου αιώνα σε εκείνες του 21ου.

Η σημαντική συνεισφορά του ιδρύματός μας στον εορτασμό απορρέει από τη δεσπόζουσα θέση του στον πνευματικό και πολιτιστικό χάρτη της Ελλάδας, όπως και από την συνολική ιστορία του και την προσφορά του.

Κυρίες και κύριοι,

Έχοντας πάντα κατά νου τη σοφή ρήση του μεγάλου Εθνικού Ποιητή **Διονύσιου Σολωμού**,

«Το έθνος πρέπει να μάθει να θεωρεί εθνικό

ό,τι είναι αληθές»

προσπαθήσαμε όλα αυτά τα χρόνια και κυρίως αυτή τη χρονιά να τιμήσουμε και να αναδείξουμε όλες τις πτυχές

του μεγάλου Αγώνα του 1821, τόσο για τον Ελληνισμό, όσο και για την Ευρώπη γενικότερα.

Σήμερα, 200 χρόνια μετά, σε μια δύσκολη, όχι όμως δυσκολότερη σε σχέση με το 1821, συγκυρία, ο Ελληνισμός αναζητά τη υπέρβαση των σημερινών κρίσεων. Όμως αυτός ο αγώνας μπορεί να επιτύχει μόνο αν βασισθεί, όπως και τότε, στην **Παιδεία** και καλλιεργήσει **μέσα από τη Γνώση την εθνική ομοψυχία και για να θυμηθούμε τον Ελευθέριο Βενιζέλο, ο οποίος το 1930, όταν εορτάστηκε η εκατονταετηρίς με καθυστέρηση 9 χρόνων, ανέφερε:**

«Ελπίζω ότι οι νεότεροί μας θα συνεχίσουν τον αγώνα δια προσπάθειας ειρηνικής, προς δημιουργίαν κράτους συγχρονισμένου , εντός των ορίων του οποίου θα ζήσωμεν ευτυχείς» Πόσο επίκαιρες είναι αυτές οι σκέψεις!.

Με αυτές τις σκέψεις θα ήθελα να καλέσω στο βήμα για τον καθιερωμένο πανηγυρικό λόγο της ημέρας τον διακεκριμένο αναπληρωτή καθηγητή του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής κ. **Βαγγέλη Καραμανωλάκη**, ο οποίος θα μας αναπτύξει το θέμα: ***Ελευθερίας Μνήμη και Μνημόνευση. Το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών και η Επανάσταση του 1821.***

Θα ήθελα να ευχηθώ σε όλες και όλους Χρόνια
Πολλά, ελπίζοντας αυτός ο φετινός συμβολικός αλλά και
τόσο διαφορετικός εορτασμός να μας βοηθήσει να αρθούμε
στο ύψος των περιστάσεων, τιμώντας έμπρακτα τις θυσίες
και τους Αγώνες των προγόνων μας.

• • •

Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας.

Κύριε Καραμανωλάκη, έχετε το λόγο.